Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності

«**ЗАТВЕРДЖУЮ**»
Проректор з науково-педагогічної
роботи Андрій КИРИЧЕНКО
_____
«01» 09 2026 року

ПРОГРАМА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні
Галузь знань: D – Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D3 Менеджмент
Освітньо-наукова програма: «Менеджмент»

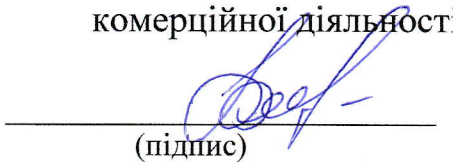
2026 рік

Розробники:
професор кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, д.е.н., проф. Анатолій МУЗИЧЕНКО;
декан економічного факультету, професор кафедри аудиту, обліку та оподаткування, д.е.н., проф. Наталія ШАЛІМОВА;
завідувач кафедри аудиту, обліку та оподаткування, к.е.н., проф. Олена МАГОПЕЦЬ;
професор кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, к.е.н., проф. Ольга В'ЮНИК.

Програму схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Протокол від «28» серпня 2026 року №2

Завідувач кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності: к.е.н., доц. Рябоволик Т.Ф.

(підпис) (Тетяна РЯБОВОЛИК)

©ЦНТУ, 2026 рік
© 2026 рік

ЗМІСТ

1. Загальні положення 4
2. Організація та проведення науково-педагогічної практики 6
3. Зміст науково-педагогічної практики 7
4. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» під час проходження науково-педагогічної практики 10
5. Звітна документація за результатами проходження науково-педагогічної практики 10
6. Форми та методи контролю результатів науково-педагогічної практики 11
7. Критерії та засоби оцінювання результатів науково-педагогічної практики 11
8 Рекомендовані джерела інформації 12

ДОДАТОК А. Зміст науково-педагогічної практики 16
ДОДАТОК Б. Зразок оформлення титульної сторінки Звіту за результатами проходження науково-педагогічної практики 17
ДОДАТОК В. Програма науково-педагогічної практики 18
ДОДАТОК Д. План проходження науково-педагогічної практики 19
ДОДАТОК Е. Щоденник проходження науково-педагогічної практики 21
ДОДАТОК Ж. Зразок оформлення відгуку наукового керівника за результатами проходження науково-педагогічної практики 22
ДОДАТОК З. Види робіт, здійснюваних під час проходження науково-педагогічної практики та їх оцінювання 24
ДОДАТОК К. Шкала та критерії оцінювання результатів проходження науково-педагогічної практики 25

Загальні положення

Науково-педагогічна практика здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» є компонентом практичної професійної підготовки аспірантів до провадження науково-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти й спрямована на формування готовності аспірантів до здійснення викладацької діяльності за фахом, організації навчальної, методичної, наукової та виховної роботи зі студентами, забезпечення потреб здобуття і застосування нових теоретичних та методичних знань з одночасним набуттям педагогічного досвіду та навичок організації науково-дослідної роботи.

Програма науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» спеціальності D3 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент» розроблена відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про академічну доброчесність», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», «Положення про науково-педагогічну практику здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем «Доктор філософії», ухваленого Вченою радою ЦНТУ (протокол №12 від 29.08.2025 р.) й затвердженого ректором ЦНТУ (далі – Положення про науково-педагогічну практику ЦНТУ).

Метою науково-педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» (аспірантами) є набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти, формування вмінь викладацької діяльності, зокрема викладання спеціальних дисциплін за фахом, організації навчальної діяльності студентів, здійснення методичної, виховної, організаційної роботи та розвиток компетентностей щодо провадження науково-дослідної діяльності.

Завданнями науково-педагогічної практики є:

- оволодіння навиками структурування та перетворення наукових знань у навчальний матеріал,
- формування професійних умінь, пов'язаних із науково-педагогічною діяльністю, у тому числі функцій проєктування, конструювання й організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- набуття уміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності освітньої діяльності;
- набуття досвіду розробки методичних матеріалів для різних видів освітньої діяльності;
- опанування аспірантами сучасними освітніми технологіями, методами та методиками викладання фахових дисциплін у сфері менеджменту,

способами активізації освітньої діяльності, особливостями професійної риторики;

- розвиток творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової діяльності, формування потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- набуття навичок професійного та педагогічного спілкування зі студентською аудиторією, гнучкості в адаптації до нового соціального середовища;
- формування здатності до критичного оцінювання проведення лекцій та інших видів аудиторних занять, формулювання висновків щодо організації власної викладацької діяльності;
- набуття навичок організації та проведення ініціативних науково-дослідних робіт на умовах госпдоговірних відносин на замовлення підприємств, установ та організацій в межах затвердженої тематики дисертаційних робіт;
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- набуття досвіду оформлення документації щодо планування та результатів науково-педагогічної діяльності.

Об’єктом науково-педагогічної практики є процес організації роботи науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Предметом науково-педагогічної практики є:

- окремі обов’язкові освітні компоненти (фахові дисципліни) навчальних планів освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» з циклу загальної та/або професійної підготовки або вибіркові освітні компоненти з циклу професійної підготовки, які відповідають напряму наукових досліджень аспіранта. В якості предмета науково-педагогічної практики аспірантами можуть бути обрані освітні компоненти з навчальних планів освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти й з інших спеціальностей, у випадку, якщо такі освітні компоненти дотичні напряму до наукових досліджень аспіранта;
- тематика науково-дослідної роботи, за якою може бути ініційовано організацію наукових досліджень на госпдоговірних умовах.

За результатами проходження науково-педагогічної практики у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» освітньо-наукової програми «Менеджмент» спеціальності D3 «Менеджмент» формуються наступні загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність розв’язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

За результатами проходження науково-педагогічної практики здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» набувають таких програмних результатів навчання:

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

РН07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

Отже, проходження науково-педагогічної практики забезпечує формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» комунікативних, організаторських, конструктивних та дослідницьких вмінь викладача закладу вищої освіти, необхідних йому для забезпечення провадження навчальної, методичної, виховної та науково-дослідницької діяльності.

2. Організація та проведення науково-педагогічної практики

Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» освітньо-наукової програми «Менеджмент» спеціальності D3 «Менеджмент» проходять науково-педагогічну практику на першому році навчання у другому семестрі, обсяг якої становить 6 кредитів ЄКТС (180 годин відповідно до навчального плану). Її організацію забезпечують кафедри економічного факультету ЦНТУ, що передбачає безпосереднє залучення здобувачів до науково-педагогічної діяльності за фахом.

Науково-педагогічна практика має комплексний характер та передбачає:

- здійснення навчально-методичної роботи, вивчення досвіду викладання (відвідування та аналіз занять провідних викладачів кафедр та наукового

керівника, відвідування консультацій, підготовку до занять, методичну роботу) та аудиторне навантаження (проведення лекцій – у межах конкретної дисципліни та відкритої лекції – за напрямом наукових досліджень аспіранта, а також проведення практичних (семінарських) занять);

- здійснення організаційної та виховної роботи зі здобувачами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти;
- ознайомлення з порядком організації та здійснення ініціативних науково-дослідних робіт у межах госпдоговірної тематики.

Термін проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, узгоджуються із завідувачем відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ.

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ.

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- узгоджує вибір освітніх компонентів і навчальних груп для проведення занять аспірантом;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- надає допомогу у визначенні тематики науково-дослідної роботи, яка може бути ініційована для виконання на госпдоговірних умовах;
- контролює роботу аспіранта під час проходження практики, відвідування ним занять та інші види його роботи із студентами, вживає заходів щодо усунення виявлених недоліків;
- готує відзив про проходження аспірантом практики.

Загальне ознайомлення із порядком проходження науково-педагогічної практики та підготовки звітної документації, яка оформлюється після проходження практики здійснює завідувач відділу аспірантури та докторантури.

3. Зміст науково-педагогічної практики

Проходження науково-педагогічної практики здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» розпочинається із ознайомлення здобувачів із порядком проходження практики, проведення інструктажу з техніки безпеки і охорони праці, складання плану та програми проходження науково-педагогічної практики. Науковий керівник аспіранта ознайомлює його з місцем роботи, надає йому чіткі рекомендації про те, як він повинен виконувати програму практики та як буде організовано контроль його діяльності під час проходження практики.

Під час проходження науково-педагогічної практики аспірантом, передбачається здійснення таких видів діяльності:

1. Ознайомлення із організацією навчально-виховного процесу в ЦНТУ.

1.1. Ознайомлення з нормативно-правовими документами з питань освітньої діяльності загального характеру (Закон України «Про вищу освіту»; Закон України «Про академічну доброчесність», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»; Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»; Стандарти вищої освіти за спеціальністю тощо).

1.2. Ознайомлення з нормативно-правовими документами, які регламентують порядок здійснення освітнього процесу та забезпечення якості освіти (Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ; Положення про навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових дисциплін та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти; Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ЦНТУ; Положення про дистанційне навчання в ЦНТУ; Положення про порядок організації освітнього процесу, контролю рівня знань та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання; Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії ЦНТУ; Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в ЦНТУ тощо).

1.3. Ознайомлення з нормативно-правовими документами, які регламентують порядок організації роботи науково-педагогічних працівників, здійснення науково-дослідної та виховної діяльності (Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів); Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у ЦНТУ; Орієнтовні нормативи для планування методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників ЦНТУ; Концепція виховної роботи ЦНТУ; Положення про куратора академічної групи ЦНТУ тощо).

1.4. Ознайомлення з організацією роботи відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ, відвідування засідань кафедри, участь у роботі методичних та наукових семінарів кафедри (вивчення нормативних документів ЦНТУ, які регламентують роботу кафедри: Положення про кафедру; Посадові інструкції науково-педагогічних працівників кафедри; Положення про освітні програми та навчальні плани у ЦНТУ тощо; ознайомлення із документацією кафедри: протоколи засідань кафедри, протоколи засідань методичних, наукових семінарів кафедри, індивідуальні плани роботи та обліку науково-педагогічних працівників; освітньо-професійні програми; навчальні плани, навчально-методичні комплекси дисциплін тощо).

2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ, під час відвідування занять із обраних дисциплін (передбачається відвідування 4-х лекційних занять, 4-х практичних, семінарських або лабораторних занять, 2-х консультацій (ознайомлення із сучасними методами, прийомами навчання, інформаційними та інноваційними технологіями навчання, порядком проведення контролю результатів навчання тощо).

3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота (складання плану проведення заняття відповідно до теми, наданої викладачем-лектором або керівником практики, підготовка навчально-методичних матеріалів).

4. Самостійне проведення різних видів навчальних занять, самоаналіз педагогічної діяльності (проведення 2-х лекційних занять: однієї лекції – з навчальної дисципліни та однієї відкритої лекції – в межах тематики дисертаційного дослідження; 2-х практичних занять, 1-ї консультації, оцінка готовності до педагогічної діяльності).

5. Участь в оцінюванні якості виконання різних видів роботи студентів (встановлення рівня навчальних досягнень студентів відповідно до критеріїв оцінювання знань за виконання самостійних робіт, за роботу на практичних заняттях, підготовку рефератів та інших завдань, передбачених робочою програмою дисципліни).

6. Індивідуальна робота із студентами, консультування та керівництво студентськими науковими дослідженнями (проведення разом з керівником чи провідним викладачем кафедри індивідуальних консультацій з навчальних дисциплін, перевірка домашніх і контрольних завдань студентів, участь в підготовці студентських наукових доповідей, виховна робота серед студентів тощо).

7. Ознайомлення з нормативними документами щодо провадження наукової та науково-технічної діяльності в закладах вищої освіти та порядком організації і виконання ініціативних науково-дослідних робіт за господарськими договорами (на основі визначеної спільно із керівником теми НДР в межах затвердженої аспіранту теми дисертаційного дослідження, передбачається розробка проєктної документації на проведення НДР у складі: договору на виконання НДР, технічного завдання на виконання НДР, календарного плану виконання НДР, програми, калькуляції кошторисної вартості виконання НДР).

8. Підготовка звітної документації та супровідних документів за результатами проходження науково-педагогічної практики (звіт з науково-педагогічної практики, щоденник практики, відгук керівника практики, конспекти підготовленої і проведеної лекції, матеріали проведених практичних занять, проєктна документація на проведення НДР).

Зміст науково-педагогічної практики з розподілом годин на відповідні види діяльності та порядок контролю їх виконання наведено у додатку А.

4. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» під час проходження науково-педагогічної практики

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» (аспірант) має право під час проходження науково-педагогічної практики звертатись до наукового керівника або завідувача відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ з усіх питань, які виникають впродовж практики, а також вносити пропозиції щодо вдосконалення організації науково-педагогічної практики.

Аспірант під час проходження науково-педагогічної практики за попередньою домовленістю має право відвідувати заняття провідних викладачів кафедри (за необхідності й інших кафедр) з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку ЦНТУ, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від проходження практики.

Аспірантом самостійно виконуються всі види робіт, які передбачені програмою науково-педагогічної практики й забезпечується дотримання плану її проходження.

Впродовж десяти днів після завершення науково-педагогічної практики аспірант подає звітну документацію на відповідну кафедру економічного факультету ЦНТУ для її обговорення та затвердження.

5. Звітна документація за результатами проходження науково-педагогічної практики

Після проходження науково-педагогічної практики аспірант подає на відповідну кафедру економічного факультету ЦНТУ належним чином оформлені звітні документи, для їх обговорення та затвердження. Звітними документами є:

- звіт про проходження науково-педагогічної практики, підписаний науковим керівником та завідувачем кафедри (додаток Б);
- програма науково-педагогічної практики, із зазначенням змісту завдань та кількості годин (додаток В);
- план проходження науково-педагогічної практики, підписаний аспірантом та його науковим керівником (додаток Д);
- щоденник проходження практики (додаток Е);
- відгук наукового керівника про проходження науково-педагогічної практики (додаток Ж).

6. Форми та методи контролю результатів науково-педагогічної практики

Поточний контроль за проходженням науково-педагогічної практики здійснюється науковим керівником аспіранта впродовж усього періоду проходження практики на основі аналізу та оцінювання здійснюваних аспірантом видів діяльності.

Підсумковий контроль здійснюється після проходження науково-педагогічної практики. Під час виставлення підсумкової оцінки враховується рівень теоретичної підготовки аспіранта, якість виконання завдань практики та представлення звіту з науково-педагогічної практики на засіданні відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ. Результати оцінювання науково-педагогічної практики заносяться керівником практики до заліково-екзаменаційної відомості.

7. Критерії та засоби оцінювання результатів науково-педагогічної практики

Оцінювання результатів проходження науково-педагогічної практики здійснюється у формі диференційованого заліку, який передбачає оцінку: «відмінно», «добре», «задовільно», та яка проставляється у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці аспіранта.

Основними критеріями оцінювання результатів проходження науково-педагогічної практики є наступні:

- ступінь обізнаності аспіранта з питань організації освітнього процесу навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти;
- результати відвідування аспірантом занять провідних викладачів кафедр(и);
- психологічна готовність аспіранта до роботи у ЗВО (розуміння цілей і завдань діяльності у закладах вищої освіти, відношення до педагогічної практики, мотиви, які спонукають до педагогічної діяльності);
- здатність до використання сучасних методів, прийомів навчання, інформаційних та інноваційних технологій навчання;
- рівень викладацької діяльності аспіранта (якість підготовки до аудиторних занять, методичні підходи, обрані для проведення аудиторних занять, глибина володіння матеріалом за дисципліною з якої проводилися заняття, логічність та аргументованість відповідей на запитання студентів, вміння використовувати професійну лексику, рівень самостійності та креативності);
- здатність до підвищення професійного рівня (самовдосконалення, розвиток гнучких навичок, пошук та використання ефективних методик та технологій викладання);
- здатність до організації, планування та провадження науково-дослідної діяльності в закладах вищої освіти та виконання ініціативних науково-дослідних робіт за господарськими договорами.

Види робіт, передбачених під час проходження науково-педагогічної практики та їх оцінювання в балах наведено у додатку З.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження педагогічної практики наведено у додатку К.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Тимошенко О.І., Ягодзінський С.М., Козинець А.О. Педагогіка та психологія вищої освіти : навчальний посібник для науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти. Київ: Видавництво Європейського університету, 2026. 226 с. https://irback.e-u.edu.ua/server/api/core/bitstreams/87800522-738c-4ee1-a4c2-9a200b6c3c3e/content.
2. Башкір О.І. Педагогіка вищої школи : конспект лекцій до модуля дисципліни «Інноваційна педагогіка» / О.І. Башкір, А.М. Цапко, В.Л. Ялліна; Харків. нац. пед. ін-т ім. Г.С. Сковороди. Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2024. 178 с. URL: https://dspace.hnpu.edu.ua/items/f4de7c37-06c3-496b-9792-d8de2810ed0e
3. Вітвицька С.С. Педагогіка вищої школи : практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с. URL: https://salo.li/f4161a9
4. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: https://salo.li/dF4DC2D
5. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL: https://salo.li/9c12787
6. Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / В.Е. Лунячек, Н.О. Ткачова, С.Б. Бєляєв, В.В. Байдала, А.С. Ткачов, С.С. Махновський, С.О. Доценко, Т.М. Собченко, І.В. Таможська, Н.В. Петренко, М.Е. Якімова; за ред. В. Е. Лунячека, Н.О. Ткачової. Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2024. 344 с. URL: https://ekhnuir.karazin.ua/items/90c3191a-b37a-4a12-8b5d-1009b464948c
7. Педагогіка: навчальний посібник / Т.Б. Поясок, О.І. Беспарточна. Кременчук: Видавництво «НОВАБУК», 2024. 208 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi82/0062280.pdf
8. Прищак М.Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навч. посібн. Вінниця: ВНТУ, 2020. 160 с. URL: http://surl.li/diqfw
9. Пушкар О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 866 с. URL: http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23346
10. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 319 с. URL:

https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/CompHEd_course/Comparative_Higher_Education_Handbook_2021n_49126.pdf

11. Сікорський П.І. Нова педагогіка. Львів: Львівська політехніка, 2021. 540 с. URL: https://vlp.com.ua/node/20424
12. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. URL: https://salo.li/56Db701
13. Федоренко О.І., Тюріна В.О., Гіренко С.П., Бойко С.М., Котелюх М.О., Червоний П.Д., Медведєва О.В. Педагогіка вищої школи : навч. посібн. ; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. URL: https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4e1d91e7-e582-4715-87c4-846d11702b07/content
14. Pilz M., Tögel J., Albers S., van den Oord S., Cramer T., Vítečková K. Teaching with business cases in higher education: Expectations and practical implementation by lecturers of management. *The International Journal of Management Education*. 2024. Vol. 22, Issue 3. Article 101068. DOI: 10.1016/j.ijme.2024.101068. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1472811724001393?via%3Dihub
15. McCrea E. A., Mirchandani D. Experiential learning for societal impact. *Organization Management Journal*. 2025. Vol. 22, No. 1. P. 61-71. DOI: 10.1108/OMJ-02-2025-2439. URL: https://www.emerald.com/omj/article/22/1/61/1273419/Experiential-learning-for-societal-impact

Додаткові:

1. Бхаттачерджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ede11e33-aec9-4700-a5ac-d7af81b3d534/content
2. Добронравова І.С., Руденко О.В., Сидоренко Л.І. та ін. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. ; за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с. URL: http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf
3. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. / Кол. авторів ; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш. К.: НТУ, 2017. 172 с. URL: https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/
4. Ліпич Л.Г., Бортнік С.М., Волинець І.Г. та ін. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) : навч. посіб. ; за заг. ред. Л.Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 220 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/16477/1/MOND_2018_posibnyk.pdf
5. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К.В. Бориченко, А.О. Гудзь, О.Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. URL: https://doi.org/10.32837/11300.22511

6. Методологія, організація та технологія наукових досліджень: навч. посіб. для аспірантів / О.П. Дзьобань; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ; Одеса: Фенікс, 2025. 284 с. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/metodologiya_2025.pdf
7. Семикіна М.В. Методологія сучасних наукових досліджень: опорний конспект лекцій з практичними кейсами : навч. посіб. / М. В. Семикіна, В.В. Зайченко ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький: КОД, 2025. 170 с. https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16398
8. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022.180 с. URL: https://surl.li/zlgcin
9. Яворська Г. Зміни до підходів та створення завдань для оцінювання здобувачів у вищій школі в епоху штучного інтелекту. Український педагогічний журнал. 2026. № 1. С. 108-121. https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/959/1146
10. Добрянська Н. Використання штучного інтелекту в освітньому процесі: правові межі та академічна доброчесність. Аналітично-порівняльне правознавство. 2026. Вип. 2. Ч. 2. С. 125-130. https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/977aed1a-5691-4148-b75d-25758b825e04/content

Законодавчі та нормативні документи:

1. Нормативні документи ЦНТУ. URL: https://kntu.kr.ua/?view=univer&id=4
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 .
3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text.
5. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text.
6. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text.
7. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text .
8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text.

9. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 р. №4742-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text.
10. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text .
11. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 073 – Менеджмент: Наказ М-ва освіти і науки України від 29.10.2018 р. №1165, зі змінами. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-Menedzhment.bakal.06.04.22.pdf
12. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 073 – Менеджмент: Наказ М-ва освіти і науки України від 10.07.2019 р. №959. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/073-menedzhment-magistr.pdf
13. Стандарт вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень, ступінь доктор філософії, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 073 – Менеджмент: Наказ М-ва освіти і науки України від 24.12.2021 р. №1436. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/073-Menedzhment.Dok.filos.02.06.2022.pdf

Інформаційні ресурси:

1. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном. URL: https://osvita.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації». URL: http://www.uintei.kiev.ua/
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: http://www.mon.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного Фонду досліджень України. URL: https://nrfu.org.ua/
7. Офіційний сайт Національної академії наук України. URL: https://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
9. Офіційний сайт Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій. URL: https://ukrpatent.org/uk
10. Офіційний сайт Центральноукраїнського національного технічного університету. URL: https://kntu.kr.ua
11. European Cooperation in Science and Technology. URL: https://www.cost.eu/
12. European science foundation. URL: https://www.esf.org/

ДОДАТОК А

Зміст науково-педагогічної практики

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин	Форма контролю
1	Ознайомлення з порядком проходження практики, проходження інструктажу з техніки безпеки і охорони праці, складання плану та програми проходження педагогічної практики	6	План, програма практики Записи у щоденнику практики
2	Ознайомлення із організацією навчально-виховного процесу в ЦНТУ	34	Звіт по роботі з документами Записи у щоденнику практики
2.1	Ознайомлення з нормативно-правовими документами з питань освітньої діяльності загального характеру	8	Звіт по роботі з документами Записи у щоденнику практики
2.2	Ознайомлення з нормативно-правовими документами, які регламентують порядок здійснення освітнього процесу та забезпечення якості освіти	8	Звіт по роботі з документами Записи у щоденнику практики
2.3	Ознайомлення з нормативно-правовими документами, які регламентують порядок організації роботи науково-педагогічних працівників, здійснення науково-дослідної та виховної діяльності	6	Звіт по роботі з документами Записи у щоденнику практики
2.4	Ознайомлення з організацією роботи відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ, відвідування засідань кафедри, участь у роботі методичних та наукових семінарів кафедри	6	Звіт по роботі з документами Записи у щоденнику практики Протоколи засідання кафедри, методичних та наукових семінарів
2.5	Ознайомлення з нормативними документами щодо провадження наукової та науково-технічної діяльності в закладах вищої освіти та порядком організації і виконання ініціативних науково-дослідних робіт за господарськими договорами	6	Звіт по роботі з документами Записи у щоденнику практики
3	Вивчення досвіду викладання провідних викладачів відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ, під час відвідування занять із обраних дисциплін (4-х лекційних занять, 4-х практичних, семінарських або лабораторних занять, 2-х консультацій)	36	Записи у щоденнику практики Журнал взаємовідвідування занять
4	Розробка змісту навчальних занять, методична робота	40	Записи у щоденнику практики Розроблені навчально-методичні матеріали
5	Самостійне проведення різних видів навчальних занять та самоаналіз педагогічної діяльності: проведення 2-х лекційних занять (однієї лекції – з навчальної дисципліни та однієї відкритої лекції – в межах тематики дисертаційного дослідження); проведення 2-х практичних занять (з навчальної дисципліни); оцінювання якості виконання різних видів робіт студентів	14	Записи у щоденнику практики Конспект лекції, матеріали для проведення практичних/семінарських занять
6	Індивідуальна робота із студентами (планування, підготовка та проведення 1-ї консультації)	6	Записи у щоденнику практики
7	Розробка проєктної документації на проведення НДР у складі: договору на виконання НДР, технічного завдання на виконання НДР, календарного плану виконання НДР, програми, калькуляції кошторисної вартості виконання НДР	24	Записи у щоденнику практики Проектна документація на проведення НДР
8	Підготовка звітної документації та супровідних документів	20	Звітна документація
	Всього	180	Диференційований залік

ДОДАТОК Б

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

Звіт
за результатами проходження науково-педагогічної практики

здобувача третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії»

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії»

Спеціальність D3 «Менеджмент»

Термін проходження практики з «____» _____202 __ р. по «____» _____202 ___ р.

Загальний обсяг годин _____

Науковий керівник _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК В

Програма науково-педагогічної практики

здобувача третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії»

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії»

Спеціальність D3 «Менеджмент»

Період проходження практики з «____» _____202 __ р. по «____» _____202 ___ р.

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин	Форма контролю
1	Ознайомлення з порядком проходження практики, проходження інструктажу з техніки безпеки і охорони праці, складання плану та програми проходження педагогічної практики		Записи у щоденнику практики
2	Ознайомлення з нормативно-правовими документами з питань провадження освітньої діяльності в ЗВО, організації науково-дослідної роботи та підготовки науково-педагогічних кадрів		Записи у щоденнику практики
3	Ознайомлення з організацією роботи відповідної кафедри економічного факультету ЦНТУ, відвідування засідань кафедри, участь у роботі методичних та наукових семінарів кафедри		Записи у щоденнику практики
4	Вивчення досвіду викладання провідних викладачів кафедр економічного факультету ЦНТУ під час відвідування занять із обраних дисциплін: 4-х лекційних занять 4-х практичних, семінарських або лабораторних занять 2-х консультацій		Записи у щоденнику практики
5	Розробка змісту навчальних занять, методична робота		Записи у щоденнику практики Розроблені навчально-методичні матеріали
6	Планування та проведення різних видів навчальних занять: 2-х лекційних занять 2-х практичних занять 1-ї консультації		Записи у щоденнику практики Конспект лекції, матеріали для проведення практичних/семінарських занять
7	Розробка проектної документації на проведення науково-дослідної роботи в межах тематики дисертаційного дослідження		Записи у щоденнику практики Проектна документація на проведення НДР
8	Підготовка звітної документації та супровідних документів		Звітна документація
	Всього		Диференційований залік

Здобувач (аспірант) _____ _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Науковий керівник _____ _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

ДОДАТОК Д

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра «_____»

План проходження науково-педагогічної практики

здобувача третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії»

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії»

Спеціальність D3 «Менеджмент»

Період проходження практики з «____» _____202 __ р. по «____» _____202 ___ р.

Загальний обсяг годин _____

№ з/п	Зміст роботи	Дата виконання
Перший тиждень		
1	Прибуття аспіранта на практику, проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці	
2	Складання індивідуального плану проходження практики	
3	Ознайомлення з нормативно-правовими документами організації діяльності ЗВО та організацією діяльності кафедри	
4	Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри: 1) «назва навчальної дисципліни», вид заняття (лекція, практичне/семінарське заняття, консультація), тема заняття; 2) «назва навчальної дисципліни», вид заняття (лекція, практичне/семінарське заняття, консультація), тема заняття; 3) …	
Другий – третій тиждень		
5	Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри: 1) «назва навчальної дисципліни», вид заняття (лекція, практичне/семінарське заняття, консультація), тема заняття; 2) «назва навчальної дисципліни», вид заняття (лекція, практичне/семінарське заняття, консультація), тема заняття; 3) …	
6	Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка до проведення лекцій :	

№ з/п	Зміст роботи	Дата виконання
	1) «назва навчальної дисципліни», тема лекції; 2) «назва навчальної дисципліни», тема лекції	
7	Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка до проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять: 1) «назва навчальної дисципліни», тема заняття; 2) «назва навчальної дисципліни», тема заняття	
8	Проведення лекції: 1) «назва навчальної дисципліни», тема лекції	
9	Проведення практичного (семінарського, лабораторного) заняття: 1) «назва навчальної дисципліни», тема заняття	
10	Індивідуальна робота із студентами. Підготовка та проведення консультації: 1) «назва навчальної дисципліни», тема	
11	Розробка проектної документації на проведення науково-дослідної роботи «тема НДР» на госпдоговірних умовах	
Четвертий тиждень		
12	Проведення лекції: 1) «назва навчальної дисципліни», тема лекції	
13	Проведення практичного (семінарського, лабораторного) заняття: 1) «назва навчальної дисципліни», тема заняття	
14	Підготовка звіту з педагогічної практики	
15	Отримання відгуку наукового керівника	

Здобувач (аспірант) _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Науковий керівник _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

ДОДАТОК Е

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет _____
Кафедра _____

Щоденник проходження науково-педагогічної практики

здобувача третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії»

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

За період з «____» _____202_ р. по «____» _____202_ р.

Місце практики _____

Керівник практики ___

Дата	Вид виконаної роботи	Відмітка про виконання

Здобувач (аспірант) _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Науковий керівник _____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

ДОДАТОК Ж

ВІДГУК

Наукового керівника (науково-педагогічного працівника)
за результатами проходження науково-педагогічної практики
здобувача третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії»

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

на кафедрі «_____»
економічного факультету
Центральноукраїнського національного технічного університету

Протягом проходження науково-педагогічної практики здобувачем третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» (аспірантом):

1. Відвідано лекційній заняття з дисциплін:

1) «назва дисципліни», дата відвідування лекційного заняття, на тему «тема лекційного заняття»;

2) «назва дисципліни», дата відвідування лекційного заняття, на тему «тема лекційного заняття»;

3) «назва дисципліни», дата відвідування лекційного заняття, на тему «тема лекційного заняття»;

4) «назва дисципліни», дата відвідування лекційного заняття, на тему «тема лекційного заняття»;

2. Відвідано практичні заняття з дисциплін:

1) «назва дисципліни», дата відвідування практичного заняття, на тему «тема практичного заняття»;

2) «назва дисципліни», дата відвідування практичного заняття, на тему «тема практичного заняття»;

3) «назва дисципліни», дата відвідування практичного заняття, на тему «тема практичного заняття»;

4) «назва дисципліни», дата відвідування практичного заняття, на тему «тема практичного заняття»

3. Відвідано консультації з дисциплін:

1) «назва дисципліни», дата відвідування консультації, тематика консультаційного заняття;

1) «назва дисципліни», дата відвідування консультації, тематика консультаційного заняття;

4. Підготовлено навчально-методичне забезпечення дисципліни «назва дисципліни», що включає …

5. Підготовлено та проведено (у супроводі викладача-лектора) одне (два) лекційне (ні) заняття з дисципліни «назва дисципліни», дата проведення заняття, на тему «тема лекційного заняття».

6. Підготовлено та проведено два практичні заняття на основі розроблених навчально-методичних матеріалів, з дисципліни «назва дисципліни», дата проведення заняття на тему «тема практичного заняття».

7. Під час проходження науково-педагогічної практики аспірантом «ПІБ аспіранта» здійснювалася індивідуальна робота із студентами, була підготовлена і проведена консультація з «назва навчальної дисципліни», тема «….».

8. Розроблено проектну документацію на проведення науково-дослідної роботи «тема НДР» на госпдоговірних умовах у складі: …

Загалом аспірант(ка) проявив(ла) себе ..., застосовував(ла) …, продемонстрував (ла) ….

Вважаю, що аспірант(ка) «ПІБ аспіранта» програму практики та індивідуального завдання виконав(ла) в повному обсязі та заслуговує на отримання оцінки «_____».

Науковий керівник _____ _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК З

Види робіт, здійснюваних під час проходження науково-педагогічної практики та їх оцінювання

№ з/п	Види робіт, здійснюваних під час проходження науково-педагогічної практики	Максимальна кількість балів
1	Аналіз організації освітнього процесу, здійснення навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти	10
2	Аналіз результатів спостереження за проведенням занять провідних викладачів кафедри (лекційних, практичних/семінарських занять та консультацій)	10
3	Планування, підготовка та проведення лекційного заняття	15
4	Планування, підготовка та проведення практичного/семінарського заняття	15
5	Планування, підготовка та проведення консультацій здобувачів вищої освіти, розробка завдань для самостійної роботи	10
6	Планування, підготовка та розробка проєктної документації на проведення науково-дослідної роботи	15
7	Оформлення звітної документації за результатами науково-педагогічної практики	10
8	Захист Звіту за результатами проходження науково-педагогічної практики	15
9	Всього	100

ДОДАТОК К

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження науково-педагогічної практики

Сума балів за системою ЦНТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною системою (диференційований залік)	Критерії оцінювання
90-100	A	Зараховано (відмінно)	Програма науково-педагогічної практики виконана повністю, своєчасно та якісно виконані усі передбачені програмою практики завдання. Здобувач продемонстрував глибоку обізнаність в питаннях організації освітнього процесу, провадження навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти, проявив уміння використовувати набуті навички педагогічної, навчально-методичної, виховної та наукової роботи. Виявлено вміння проводити лекційні, практичні/семінарські заняття із застосуванням сучасних методів, прийомів навчання, інформаційних та інноваційних технологій навчання. Продемонстрована психологічна готовність здобувача до викладацької діяльності та виявлено належний рівень її здійснення, активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять зі студентами. Виявлено вміння встановлювати контакт із аудиторією, здатність до підвищення професійного рівня та самовдосконалення. Доведено здатність до організації, проектування та розробки НДР. Звітна документація оформлена своєчасно, містить всі структурні елементи, результати проходження практики висвітлені у повному обсязі. Наявний позитивний відгук наукового керівника.
82-89	B	Зараховано (дуже добре)	Програма науково-педагогічної практики виконана повністю, своєчасно та якісно виконані усі передбачені програмою практики завдання. Здобувач продемонстрував належний рівень обізнаності в питаннях організації освітнього процесу, провадження навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти, проявив уміння використовувати набуті навички педагогічної, навчально-методичної, виховної та наукової роботи. Виявлено вміння проводити лекційні, практичні/семінарські заняття із застосуванням сучасних методів, прийомів навчання, інформаційних та інноваційних технологій навчання. Продемонстрована психологічна готовність аспіранта до викладацької діяльності та в цілому виявлено належний рівень її здійснення. Виявлено вміння встановлювати контакт із аудиторією, здатність до підвищення професійного рівня та самовдосконалення. Доведено здатність до організації, проектування та розробки НДР. Звітна документація оформлена своєчасно, містить всі структурні елементи, проте не всі результати проходження практики висвітлені у повному обсязі. Наявний позитивний відгук наукового керівника.
74-81	C	Зараховано (добре)	Програма науково-педагогічної практики в цілому виконана, завдання, що передбачені програмою практики виконані правильно, але недостатньо повно. В цілому здобувач обізнаний в питаннях організації освітнього процессу, навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти. Виявлено вміння здобувача застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити лекційні, практичні/семінарські заняття із застосуванням сучасних інформаційних та інноваційних технологій навчання, але заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт із аудиторією. Здобувач в цілому обізнаний в питаннях організації, проектування та розробки НДР. Звітна документація оформлена своєчасно, містить всі структурні елементи, проте не всі результати проходження практики висвітлені у повному обсязі. Наявний позитивний відгук наукового керівника.

Сума балів за системою ЦНТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною системою (диференційований залік)	Критерії оцінювання
64-73	D	Зараховано (задовільно)	Програма науково-педагогічної практики в цілому виконана, завдання, що передбачені програмою практики виконані правильно, але недостатньо повно. Здобувач орієнтується в питаннях організації освітнього процесу, навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти. Виявлено вміння здобувача застосовувати педагогічні та методичні знання під час проведення лекційних, практичних/семінарських занять, проте заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Під час проведення занять сучасні методи, прийоми навчання, інформаційні та інноваційні технології навчання використовуються обмежено. Виявлено вміння встановлювати контакт із аудиторією. Здобувач в цілому обізнаний в питаннях організації, проектування та розробки НДР. Звітна документація оформлена своєчасно, містить всі структурні елементи, проте не всі результати проходження практики висвітлені у повному обсязі. Наявний позитивний відгук наукового керівника.
60-63	E	Зараховано (достатньо)	Програма науково-педагогічної практики в цілому виконана, більша частина завдань, що передбачені програмою практики виконані, проте недостатньо повно. Здобувач орієнтується в питаннях організації освітнього процесу, навчально-методичної, виховної та наукової діяльності у закладах вищої освіти. Виявлено вміння здобувача застосовувати педагогічні та методичні знання під час проведення лекційних, практичних/семінарських занять, проте заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Під час проведення занять сучасні методи, прийоми навчання, інформаційні та інноваційні технології навчання не використовуються. Виявлено вміння встановлювати контакт із аудиторією, проте стиль викладання не забезпечує достатньої зацікавленості слухачів у представленому матеріалі та не активізує їх до спільної комунікації та взаємодії. Здобувач орієнтується в питаннях організації, проектування та розробки НДР. Звітна документація оформлена своєчасно, містить всі структурні елементи, проте результати проходження практики висвітлені не в повному обсязі. Наявний позитивний відгук наукового керівника.
35-59	FX	Незараховано (незадовільно, з можливістю повторного перескладання після усунення недоліків і зауважень)	Програма науково-педагогічної практики виконана фрагментарно, завдання практики виконані не в повному обсязі. Здобувач не виявив сукупності усвідомлених знань щодо питань організації освітнього процесу, навчально-методичної, виховної та науково-дослідної діяльності у закладах вищої освіти. Виявлені проблеми встановлення контакту з аудиторією, не сформовані вміння здійснювати відповідні види педагогічної, навчально-методичної, виховної та науково-дослідної діяльності. Звітна документація оформлена не у повному обсязі та з помилками. Наявний негативний відгук наукового керівника.
1-34	F	Незараховано (незадовільно, з обов'язковим повторним проходженням практики)	Програма науково-педагогічної практики виконана фрагментарно, більшість завдань практики залишилися не виконаними (або виконані не належним чином). Виявлено відсутність належних знань з питань організації освітнього процесу, провадження навчально-методичної, виховної та наукові діяльності у закладах вищої освіти. Не сформовані вміння та навички до провадження педагогічної, навчально-методичної, виховної та науково-дослідної діяльності у закладах вищої освіти. Звітна документація оформлена не своєчасно, не у повному обсязі та з помилками. Наявний негативний відгук наукового керівника.